

HOMILADORLIK, QANDLI DABET VA COVID-19: NATIJALARI

*Umirjonova Shohsanam Valixon qizi**Toshkent Tibbiyot Akademiyasi 3kurs Akusherlik va ginekologiya*

Kirish. Har qanday infeksiya, shu jumladan COVID-19 Qandli diabetning yomonlashuvi va rivojlanishi uchun xavf omili hisoblanadi, surunkali giperqlikemiya immunitet tizimining disfunktsiyasini keltirib chiqaradi va kasallik xavfini oshiradi. Perinatal natijalar orasida eng keng tarqalgan xomila distress sindromi (26,5-30%), kam vaznli chaqaloqlar (25%), chaqaloqlar asfiksiyasi (1,4%). Yangi tug'ilgan chaqaloqlarni reanimatsiya bo'limiga yotqizish 43% hollarda talab qilinadi, perinatal o'lim esa 0,35-2,2% ni tashkil qiladi.

Tadqiqot maqsadi. Erta davrlarda Covid-19 o'tkazdirgan qandli diabetga chalingan homilador ayollar tahlil natijalarini tekshirish.

Materiallar va tadqiqot usullari. Tadqiqot Toshkent shahar 9-sonli tug'ruq kompleksida o'tkazildi.

2022-2023 yilda 2989 ta tug'ilish sodir bo'lgan bo'lsa, 407 (13,6%) uglevod almashinuvini buzgan. Erta homiladorlik davrida (13-16 hafta) yengil shakl COVID-19 bilan kasallangan qandli diabeti bor homilador ayollarning 13 (3,2%) tug'ilish tarixi retrospektiv tahlil qilindi.

Natijalar. Barcha ayollar COVID-19 ga qarshi emlanmagan, qabul paytida SARS-CoV-2 uchun test natijalari salbiy bo'lgan. 1-toifa qandli diabet 9 (64,3%) holatda, shundan 55,6% kompensatsiyalangan kechishi. 2-toifa diabet - 35,7%, hammasi kompensatsiya bosqichida. Tug'uvchi ayollarning yoshi 21-30 yosh (57,1%). 50% 1-tug'uvchi ayollar, 1 homiladorlik EKV natijasida (7,1%). Homiladorlikning asoratlari: ko'psuvlilik- 46,2% hollarda, homilador ayollar shishi - 23,1%, og'ir preeklampsiya - 15,4%. Homila tomonidan: homila o'sishdan orqada qolish sindromi - 23,1%, diabetik fetopatiya - 30,7%, homila distressi ritmning buzilishi bilan va amniotik suyuqlikka mekoniyning chiqishi - 61,5%! 2 ta (15,4%) homiladorlik 33-34 xaftada erda tug'ilish bilan yakunlangan. Kesar kesish 11 (84,6%) homilador ayollar amalga oshirildi - shundan og'ir preeklampsiya tufayli 15,4% hollarda, homila ritmining buzilishi va amniotik suyuqlikka mekonyum chiqishi bilan - 61,5%, bachadon chandig'i bilan - 18,1%. Barcha yangi tug'ilgan chaqaloqlar SARS-CoV-2 uchun test natijalari salbiy. 46% i 4000 gr dan ortiq massada tug'ilgan chaqaloqlar. 6 nafar (38,5%) bola zudlik bilan reanimatsiya bo'limiga o'tkazilgan. Natijada, hammasi yaxshi holatda uylariga chiqarildi.

Xulosa. Barcha sezilarli darajadagi xavflar COVID-19 ning potentsial ta'siri bilan bog'liq perinatal natijalar oqlandi. Yangi tug'ilgan chaqaloqlar ayniqsa ta'sir ko'rsatdi - tug'ilgandan keyin darhol 38,5% chaqaloqlar jonlantirish bo'limiga

o‘tkazildi. Shuning uchun homilador ayollarga alohida e‘tibor kerak COVID-19 ning oldini olish, tashxislash va davolash muhim o‘rin tutadi. COVID-19 vaktsinalarining ta‘siri haqidagi ma‘lumotlarga asoslanib akusherlik va perinatal natijalar bo‘yicha, emlash homilador ayollar va homila uchun xavf tug‘dirmaydi.

